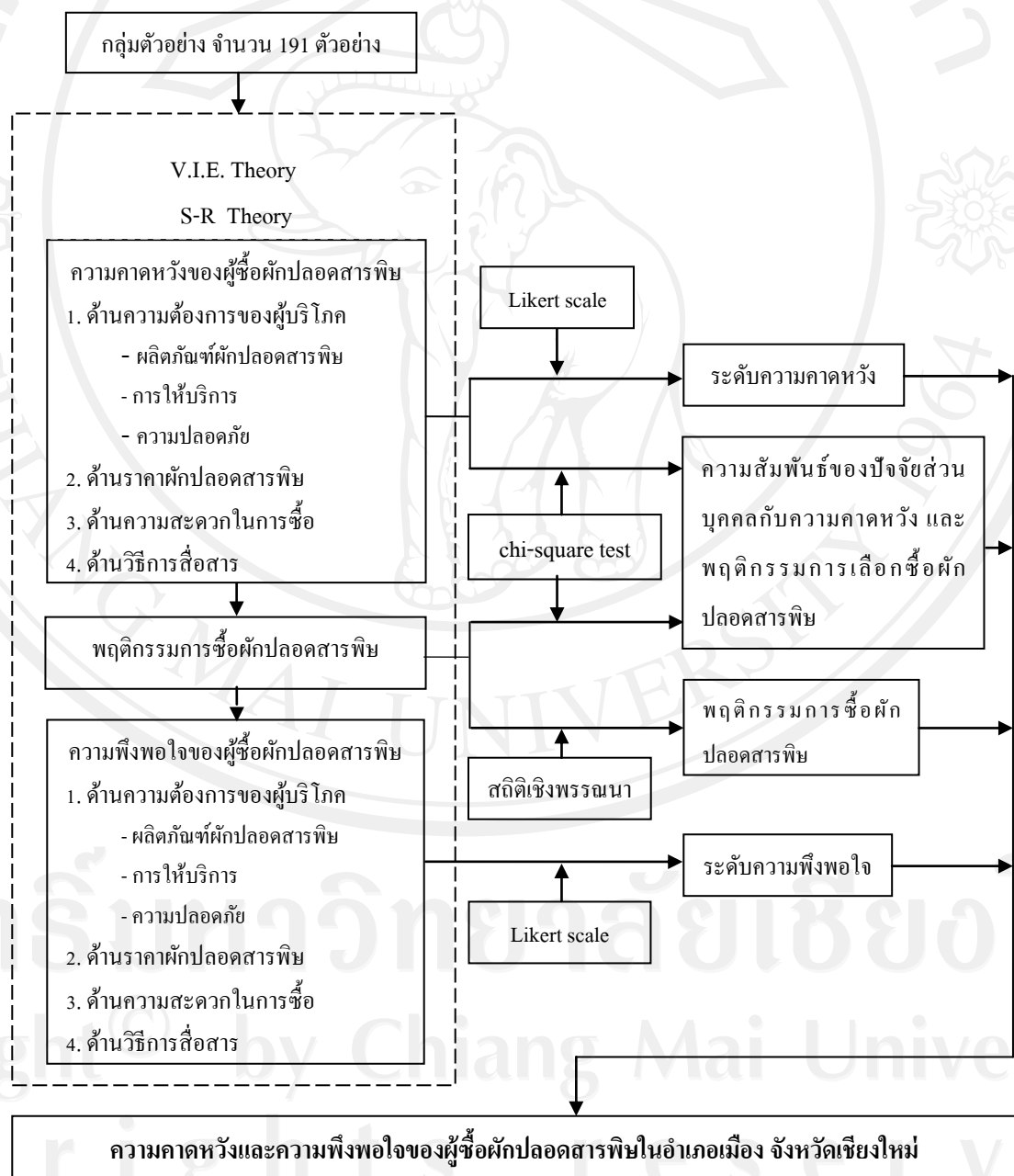

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

3.1 กรอบแนวคิดเพื่อการศึกษา

ภายใต้วิธีการศึกษาที่กำหนดจะกำหนดกรอบเพื่อการศึกษา ดังนี้

ภาพ 3.1 กรอบการศึกษาวิจัย

3.2 วิธีดำเนินการศึกษา

3.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ประชากรทั่วไปทั้งชายและหญิงที่เป็นผู้ซื้อผักปลอดสารพิษในอำเภอเมือง เชียงใหม่ และเนื่องจากไม่ทราบขนาด จำนวนประชากรผู้ซื้อผักปลอดสารพิษในจังหวัดเชียงใหม่ จึงทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในกรณีไม่ทราบขนาดประชากร จากการใช้สูตร W.G Cochran (ยูทริ, 2548; Cochran, 1963)

$$n = \frac{pqt^2}{d^2} \dots\dots\dots(3.1)$$

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

p = ค่าประมาณเปอร์เซ็นต์ที่คาดหวัง กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 80%

q = (1-p)

t = ระดับความเชื่อมั่นที่ 90% มีค่าเท่ากับ 1.645

d = สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้กำหนดที่ 5%

$$\text{จะได้ } n = \frac{0.8 \cdot 0.2 \cdot 1.645^2}{0.05^2} = 173.18$$

และเพื่อป้องกันการผิดพลาดของข้อมูล จะทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพิ่มอีกร้อยละ 10 นั่นคือจะต้องเก็บตัวอย่างจำนวน $173 + 17.3 = 190.48$

ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างจะมีจำนวน 191 ตัวอย่าง

3.2.2 แหล่งข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้ทฤษฎีว่าด้วยความคาดหวังและความพึงพอใจของ Vroom (1970) หรือ V.I.E Theory และทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภคมาเป็นแนวทางในการศึกษา ซึ่งข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้จะใช้แหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) จะทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดและปลายปิด โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริโภคที่ซื้อผักปลอดสารพิษ ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษมาบริโภค ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังจากการซื้อผักปลอดสารพิษ ส่วนที่ 4 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่จะได้รับจากการซื้อผักปลอดสารพิษมาบริโภค ส่วนที่ 5 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะจากการซื้อผักปลอดสารพิษมาบริโภค

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ารวบรวมจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผักปลอดสารพิษ ความคาดหวัง พฤติกรรม และความพึงพอใจ ซึ่งมีผู้

เก็บรวบรวมไว้ก่อนแล้ว ทั้งจากหนังสือ ตำรา เอกสาร บทความ วารสารและแหล่งอื่นๆ ที่มีแนวคิด เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิด และปลายปิด โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้บริโภคที่ซื้อผักปลอดสารพิษ เป็นการถามข้อมูล เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน จำนวน สมาชิกในครัวเรือนและที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน โดยใช้แบบสอบถามแบบเลือกตอบ (checklist) มี คำถามทั้งหมด 7 ข้อ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) หาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเฉลี่ยร้อยละ (percentage)

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมในการเลือกซื้อผักปลอดสารพิษมาบริโภค จะถาม ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อผักปลอดสารพิษ โดยสอบถามเกี่ยวกับระยะเวลาในการซื้อ มาบริโภค ความถี่ในการบริโภค สถานที่ซื้อ หลักเกณฑ์ในการเลือกซื้อ เป็นต้น

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังจากการซื้อผักปลอดสารพิษ เป็นการถามข้อมูล เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ซื้อคาดหวังว่าจะได้รับจากการซื้อผักปลอดสารพิษใน 4 ปีข้างหน้า คือ ปัจจัยด้านความ จำเป็นและความต้องการของลูกค้า ปัจจัยด้านต้นทุนของลูกค้า ปัจจัยด้านความสะดวกของลูกค้า และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารที่ดีกับลูกค้า

ส่วนที่ 4 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจที่จะได้รับจากการซื้อผักปลอดสารพิษมาบริโภค จะเป็นการถามข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจหลังจากซื้อผักปลอดสารพิษไปบริโภคแล้วใน 4 ปีข้างหน้า เช่นเดียวกับความคาดหวัง คือ ปัจจัยด้านความจำเป็นและความต้องการของลูกค้า ปัจจัยด้านต้นทุน ของลูกค้า ปัจจัยด้านความสะดวกของลูกค้า และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารที่ดีกับลูกค้า

ส่วนที่ 5 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะจากการซื้อผักปลอดสารพิษมาบริโภค จะเป็นคำถามปลายเปิดเพื่อเปิด โอกาสให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบ และแนวทางที่เสนอแนะ

3.2.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ เฉพาะสุ่มแบบบังเอิญเฉพาะผู้ที่ซื้อผัก ปลอดสารพิษจากร้านค้าทั้ง 3 แห่ง โดยก่อนให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามจะมีการอธิบาย แนวความคิดในการเก็บข้อมูลเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจตรงกับวัตถุประสงค์การศึกษา และ

เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมา ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับแล้ว ทำการรวบรวมฉบับที่สมบูรณ์ให้ครบจำนวน 191 ฉบับ จากนั้นทำการบันทึกรหัสและประมวลผล ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 จะใช้สถิติเชิงพรรณนาในการอธิบายรูปแบบลักษณะการ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมของผู้บริโภคผักปลอดสารพิษในรูปแบบของ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ จากนั้นจะ ทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการเลือกซื้อ โดยใช้การทดสอบไคสแควร์ (χ^2) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยมีรูปแบบสมการดังต่อไปนี้ (ชูศรี, 2552)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O - E)^2}{E} \dots \dots \dots (3.2)$$

เมื่อ χ^2 = ไคสแควร์ (chi - square)

O_{ij} = ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต (observed frequency)

E_{ij} = ความถี่ที่ได้ตามทฤษฎีหรือตามที่คาดหวัง (expected frequency)

$$\text{โดย } E = \frac{R * C}{N}$$

เมื่อ R แทน ผลรวมของความถี่ในแถวนั้น

C แทน ผลรวมของความถี่ในคอลัมน์

N แทน ผลรวมของความถี่ทั้งหมด

โดยมีตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน

ตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการซื้อผักปลอดสารพิษ ความคาดหวังว่าการบริโภคผักปลอดสารพิษจะทำให้มีสุขภาพแข็งแรง ความคาดหวังว่าผักปลอดสารพิษจะมีคุณภาพเหมาะสมกับราคา และความคาดหวังว่าจะมีเอกสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผักปลอดสารพิษ และมีสมมติฐานการศึกษา คือ

สมมติฐานหลัก (H_0): ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อผักปลอดสารพิษ ความคาดหวังว่าการบริโภคผักปลอดสารพิษจะทำให้มีสุขภาพแข็งแรง ความคาดหวังว่าผักปลอดสารพิษจะมีคุณภาพเหมาะสมกับราคา และความคาดหวังว่าจะมีเอกสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผักปลอดสารพิษ

สมมติฐานรอง (H_1): ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการซื้อผักปลอดสารพิษ ความคาดหวังว่าการบริโภคผักปลอดสารพิษจะทำให้มีสุขภาพแข็งแรง ความคาดหวังว่าผัก

ปลอดภัยจะมีคุณภาพเหมาะสมกับราคา และความคาดหวังว่าจะมีเอกสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผักปลอดภัย

หลังจากที่คำนวณค่า χ^2 ได้แล้ว จะทำการเปรียบเทียบค่า χ^2 ที่คำนวณได้กับค่า χ^2 ที่เปิดจากตารางถ้าค่า χ^2 คำนวณมากกว่าหรือเท่ากับค่า χ^2 ที่ได้จากตาราง แสดงว่า ผลการทดสอบมีนัยสำคัญทางสถิติและสรุปได้ว่า ปฏิเสธ สมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับ สมมติฐานรอง (H_1) เนื่องจาก สมมติฐานรอง (H_1) ตั้งไว้ว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ดังนั้นผลการทดสอบจึงแปลได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการซื้อผักปลอดภัย ความคาดหวังว่าการบริโภคผักปลอดภัยจะทำให้มีสุขภาพแข็งแรง ความคาดหวังว่าผักปลอดภัยจะมีคุณภาพเหมาะสมกับราคา และความคาดหวังว่าจะมีเอกสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผักปลอดภัยมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ .05 แต่ถ้าค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่า χ^2 ที่ได้จากตาราง แสดงว่า ผลการทดสอบไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สรุปได้ว่า ยอมรับ (H_0) ปฏิเสธ (H_1) ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการซื้อผักปลอดภัย ความคาดหวังว่าการบริโภคผักปลอดภัยจะทำให้มีสุขภาพแข็งแรง ความคาดหวังว่าผักปลอดภัยจะมีคุณภาพเหมาะสมกับราคา และความคาดหวังว่าจะมีเอกสารเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผักปลอดภัยเป็นอิสระจากกัน และยังสามารถดูได้ได้จากค่า asymp sig. ถ้าค่า sig. มากกว่า .05 จะยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) และปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) แต่ถ้าค่า asymp sig. น้อยกว่า .05 จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้จะดูที่อ่านผลจากค่า asymp sig.

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และ 3 จะทำการวิเคราะห์ระดับของความคาดหวังและความพึงพอใจจากการซื้อผักปลอดภัย โดยใช้มาตรวัดแบบ likert (likert scale) และจะกำหนดเกณฑ์ การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ในระดับของความคาดหวังและความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดระดับคะแนนที่ให้เท่ากับ 5 ถึง 1 ตามลำดับ

จากนั้นทำการแปลความหมายค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของทั้งระดับความคาดหวังและความพึงพอใจ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาแบ่งระดับความสำคัญด้วยการหาช่วงความกว้างอันตรภาคชั้น โดยการคำนวณตามหลักการหาค่าเฉลี่ย จะได้ความกว้างอันตรภาคชั้นละ 0.8 ดังนี้ (อุทุมพร, 2548) (ตาราง 3.1)

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.8$$

ตาราง 3.1 การให้คะแนน เกณฑ์การให้ความหมายของระดับความคาดหวังและความพึงพอใจที่ได้จากการซื้อผักปลอดสารพิษ

คะแนนความคาดหวังและความพึงพอใจ	ช่วงคะแนน	ระดับความคาดหวังและความพึงพอใจ
5	4.21-5.00	มากที่สุด
4	3.41-4.20	มาก
3	2.61-3.40	ปานกลาง
2	1.81-2.60	น้อย
1	1.00-1.80	น้อยที่สุด